

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kezelvényben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt: Csik-Szeredában: Székely-Udvarhelyt:
Szabó Albert könyvnyomdájában. T. Nagy Imre szerkesztő lakásán. Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

Kézdi-Vásárhely, nov. 24.

Bécsben izgalmas napok folynak le. A munkás nép elkecseregett a követeli helyzetének javítását. A socialista újból életjelt adnak magukról. Veszedelemes jelenség. A 19-ik század szüleménye. Hajdan a pór és nemes vitt egymással elkecseregett harcot; napjainkban a munkások vannak éles ellentétben a munkaadókkal. Ezen áramlat pedig Európa nyugoti államainak mindenikében el van terjedve. S bár nem ténykednek mindenütt, mint ujabban Bécsben, de bensőleg forrognak, mint egy tüzkádó.

E becses lap mult vasárnapi számában egy közleményt olvastam, melynek szerzője attól fél, hogy nálunk a székelyföldön is akadhat egy-két socialista, ki társadalmi nyugalmunkat felzavarja. Ezen ötletből legyen szabad egyet-mást e helyen elmondanom.

A székely nép kebelében a socialismus, communismus vagy ezekhez hasonló tanok alkalmas talajra nem talál. E nép gondolkodásmódján minden efféle kísérlet hajótörést szenvedne. A székely nép józan gondolkodású; cselekedeteit megfontolja; barátja a haladásnak; erkölcsi tekintetben pártatlan. Ne tartsunk tehát ilyesmitől. Ez a nép nagyon türelmes.

Hanem van nálunk egy sokkal veszélyesebb áramlat a socialismusnál. Igen, mert e nép is szenved; gazdasága, ipara sőtét képet tárnak elének. Terhei

nagyok. Napról napra szegényedik. E tekintetben pedig annyira jutott, hogy már-már a végső eszközökhöz nyult. Van tehát — ismétlem — nálunk egy áramlat, mely aggasztóbb a socialismusnál is: a kivándorlás.

Vétkeznek, a ki e népet azzal vádolná, hogy hiányzik belőle a hazaszeretet, a szorgalom. E nép mindig szerette hazáját, mindig szerette a munkát. Hisz legtöbb esetben azok is, a kik kivándorolnak, évek mulva visszatérnek hazájukba, hogy itt haljanak meg. De nagyon sokan ott is pusztulnak el. Mi pedig napról napra fogyunk. S fájdalom, a kivándorlás mérve egyre növekedik.

Nem a hazaszeretet, sem a szorgalom hiánya miatt megy tehát e nép oly tömegesen Romániába, hanem azért, mert itthon nem kap munkát. Keresetforrást kell teremteni e népnek. De mily módon lehetne ezt elérni?

Állítanánk fel — egyelőre közös erővel — valamiféle gyárat, mely sok munkaképes embernek adhatna kenyeret s mely cikkeivel képes lenne a versenyt kiállani. Románia közel van s ott lehetne a gyármányoknak piacot teremteni. Mihelyt látnák az egyes pénzeiből emberek, hogy a vállalat életre való: ők is követnék a példát s hasonló gyárat állítanának fel, melyekhez mind munkás-kéz kell. És így, míg egyfelől lendületet adnának az iparnak, addig másfelől egy humánus, népünk életébe vágó cél lenne elérve.

Csak állanának az ügy élére azok, kik hivatalba vannak! Valóban elérkezett már az idő, hogy a „Székely köz-művelődési és gazdasági egyesület“ életjelt adjon magáról. Annyit tudunk, hogy gyűléseket tart, melyeken igen sok üdvös eszme pendített meg, mely eszmék azonban tényleg nem szoktak valósulni; tudjuk, hogy egy-két ifjút ki-képeztetett s évkönyvet és naptárt ad ki. De valami nagyobb szabású kezdeményezést, minőt vártunk, nem tapasztaltunk még részéről. Fiók-egyletei — egynek vagy talán kettőnek kivételével — mélyen aluszak. Avagy tán nem is léteznek minden megyében ilyenek? Legalább a mult évben városunkban tartott gyűlésen említés történt a fiók-egyletekről. Elég az, hogy Háromszék-megyében ma sincs még fiók-egylet. Így aztán, tisztelt uraim, hiába hangoztatjuk a szép frázisokat, ha nem teszünk semmit. Üres szavakkal cselekvés nélkül nem érünk célra.

A székely-egylet, a kormány, a képviselők s más befolyásos egyének, egymást kölcsönösen támogatva, volnának hivatalba a nép érdekében tenni valamit.

Nem verhet tehát itt gyökeret a socialismus. Van már nálunk e helyett kivándorlás. Ezt kell megakadályozni.

Cato.

Országgyűlés. A képviselőház 21-iki ülésében a qualificationális javaslat részletes tárgyalását folytatta s be is fejezte.

ezeket tanítja ő fittyű után. E hangszert meglehetősen kezeli; ezt még az irigység sem vitatja el tőle. Madarait, melyeknek fenntartására fordítja jövedelmének nagyobb részét, rendkívül szereti; mesés árt kér egy olyanért is, mely csak pár napig hallgatta nála a cursust.

Táncztanársága hasonló zenetanársághoz. Nem tánczol sem négyest, sem csárdást, sem semminemű keringőt, polkát vagy krakoviankát; nem simpatiroz ezekkel, mint léha, művészietlen darabokkal, melyekben csak a lábnak kell járni, míg a kéznek és arcnak semminemű szerep nem jutott, hanem járja a solo „falra mászó“-t fállábon, meg a „pulyka-polka“-t és „juh-toborzó“-t. Mindhárom saját szerzeménye.

Néha-néha, mikor elemében van, hosszabb kérések után eltánczolja bizalmas baráti körben; ez azonban ritkán szokott megtörténni. Egy májális alkalmával volt szerencsém látni e remek darabok közül az utóbbit. Leírni ezt meg sem kísértem; tollam nem képes ugrásait, arczjátékának és szemforgatásának különböző variatioit papírra tenni. Ezt látni kell.

A jelen kor a természet nagyszerű kincseit nagyjából csak bámulni tudja, de felhasználni nem. Évek óta ott áll a vásártéren egy rendkívül bő szénsav-forrás,

A tárgyalás fonala a 24. §-nál vététt fel s hosszabb discussio csak a 31. 34. és 35. §§-nál fejlődött ki. A 31. §-nál, mely megállapítja, hogy a miniszterek egyes kitűnő egyéniségeknek az alaki képzettség hiányától való felmentést kieszközölhetik az uralkodótól, felszólalt Csanádi Sándor, ki kihagyatni kívánta e §-t, mert az által az egész javaslatot meghiusolni látta.

A ház változatlanul elfogadta e kérdéses szakaszt.

Az átmeneti intézkedésekről szóló §-hoz több módosítvány adatott be. Kállay János annak kedvezményeit az 1848—1849-ben, Urányi Imre azokra, kik 1861. óta szolgáltak; Irányi Dániel a törvényhatósági bizottsági tagokat kívánta a javaslatban figyelembe vétetni; gróf Csáky László pedig azokat, kik mint választott tagok közigazgatási bizottságokban 2 évig részt vettek. De Tisza Kálmán és Dárday ellenző indokolásai után a §. változatlanul elfogadtatott s Csáky módosítványa a 35. §-ra utaltatott, melynél Teleszky István indítványozta, hogy azok, kik a jelen törvény értelmében létesítendő vizsgarendszer életbe léptetésig ügyvédi oklevelet szereztek, úgy a 27. §-ban körülírt gyakorlat, mint a gyakorlati közigazgatási vizsgálat alól fölmentetnek. Halász Géza, ki mellett Szederkényi és Almásy Sándor szólaltak fel, ugyanezt az orvostudorokra is kiterjeszteni indítványozta, mire a 35. §. Tisza Kálmán szövegezésére szerint fogadtatott el, mely Teleszky és gr. Csáky módosítványainak kombinációjából áll, Halász indítványának mellőzésével.

A javaslat részletes tárgyalása befejeztetvén, végül a ház napirendje állapított meg a legközelebbi napokra.

A rom. kath. státus új igazgatótanácsa. A tett szűkebbkörű vá-

A „Székelyföld“ tárczája.

Butika ur.

(Rajz.)

Magas, sovány, száraz, kissé előre görbült alak; arczai rendkívül beesettek és sápadtak; nagy fehér szemöldöke alól apró szürke szemek kíváncsian pislognak kifelé. Öltözete télen-nyáron egyforma; legfennebb csak annyiban különbözik, hogy télen szalmakalap helyett egy — talán már nálánál is vénebb — báránypör-sipkát hord félig kopasz fején.

Különböen universalis genie. A közélet terén mint ügyvéd szerepel, de alattomban költő, zenész, gépész és táncztanár.

Butika ur mindezen jeles tulajdonságai mellett is a lehető legszerényebb emberek egyike, szerénysége egész a tulságig megy; rendesen kezeit zsebébe téve, fejét lesütve, kimért, lassu léptekkel halad az utcán végig; szemek mindig a földre szegezve, akár mint egy szemérmes kis lányé.

A költészethez ifjú kora óta vonzalma volt s habár ezzel csak mellékesen foglalkozik, költeményei halomszámra hevernek asztala fiókjában, melyeket — mint mondani szokta — csak azért nem bocsát a nyilvánosság elé életében, hogy ismertebbé

legyen neve halála után. Mások meg ellenben azt beszélnek, csak úgy háta mögött, hogy egy élezcplapba beküldött költeményére — melyet a dühöngő viharról írt s mely megjelent ugyan, de a „Szerkesztői üzenetek“ között — ezen megjegyzés volt téve: „Bolond lyukból bolond szél fúj“, s ez szolgáltatta volna az okot, hogy Butika ur miért tartja költeményeit oly titokban. Ezen ominosus eset után költeményeit, mint ihletett perczek édes emlékeit, egy ódon tulipános ládában szorosan elzárva tartja s még eddig nem jutott halandónak az a szerencse, hogy „a láda titkát“ felfedezhesse. A mily szelidnek látszik Butika ur különben, ép oly csipős verseiben. A helybeli járásbíró igen szenvedélyes vadász volt s talán többször foglalkozott e sporttal, mint a mennyit Butika ur megengedhetőknek vélt; ugyanazért indignatiojában a következő verset készítette rá:

„Foly a hajsza, fegyver zereg,
Állnak, nem folynak a perek.“

Zenetanár, de sem hegedűn, sem fuvolán, sem zongorán, sem cimbalmon nem játszik. Ez már, ugy-e, furcsán hangzik? Pedig valóban így van. Kis szobája falán, melyben a költői rendetlenség non plus ultra-ja uralkodik, sorjával függnek a kalitkák; ezek lakóinak tartja zene-előadásait,

kimerithetlen kincse az emberiségnek, mely mellett a csak magukkal törődő emberek eljárnak, a nélkül, hogy eszükbe jutna, azt észszerűen felhasználni.

Ő készen van tervével. Oly malmot állít oda, melyet a kigőzölő óriási mennyiségű szénsav fog mozgásba hozni. Már az egész gépezet készen van fejében s a várható 30 milliónyi évi jövedelem már el van pompásan helyezve s csak még a szabadság hiányzik. Egyik jóakaró ismerőse elhitette vele, hogy miután az ilyen vállalatokat be kell jelenteni a kormányhoz, a folyamodvány egyenesen a „fővárosi bejelentő hivatal“-hoz intézendő. Butika ur jámborságában elhitte a dolgot s most napról napra várja a bejelentő hivatal választát.

Kész nála a perpetuum mobile is, melyet még ez idő szerint nem hoz nyilvánosságra, de szavát adta illetékes helyen, hogy titkát sirjába nem viszi, használni fog a kornak, mely még ez eszmék felfogására és kivételére nem érett meg.

A nyilvánosság terén mint ügyvéd szerepel; hogy nem dr. juris, az csak azon egyszerű okon mult, hogy az ő idejében nem kellett az ügyvédnek még doctornak is lenni. A bíróságnál mindennapos; reggeltől estig ott ül; nagy, sárga rézkeretű

lasztás rendén meg lett választva előadónak Bíró Béla 60 szavazattal. Kolozsi Antal 47 szavazatot kapott. Az igazgatótanács tagjai lettek: Barts nagy prépost, Kardos kanonok, Éltes Károly kanonok és kolozsvári plebános, Kovács Ferencz marosvásárhelyi abbás, Kolozsi Antal püspöki irodagazgató, Gergely torda-aranyosi esperes, Pakó monostori lelkész, Darvas kolozskolozsai alespéres; továbbá a világi hívek közül: Béli Gergely, Mikó Bálint, Pócsa József főispánok, gr. Esterházi János, Br. Szentkereszti György, br. Jósika Sámuel, Pál Sándor főtanfelügyelő, Fináli Henrik, dr. Groisz Gusztáv egyetemi tanárok, Züllich István, Tamási Sándor, Cseh Lajos bányászati tanácsos, Török Albert alispán, Gál Lajos nyug. kir. táblabíró, Benel János főpénztárnok, végül K. Biásini Domokos id. Utóbbi 42 szavazatot kapott.

Az Egyetértés sürgőnye szerint úgy a magán, mint a hivatalos tudósítások közlései a Rábaközben, Csorna vidékén és kivált Himodon (1200 magyar lakossal bíró község) előfordult zsidóellenes forrongásokat nagymérvűeknek jelzik. A megye alispánjához érkezett jelentések a veszélyt oly nagy mérvűnek tüntették fel, hogy az alispán szükségesnek látta azonnal katonai segélyért folyamodni, s a belügyminisztert értesíteni. Még az nap éjjel aztán a Sopronban állomásozó 76. serezed második zászlóalja külön vonaton Rábaközbe indult.

Verhovay Gyula és dr. Kenedy Géza a „Pesti Hírlap“ szerkesztője közt a párbaj megtörtént karddal. Mindketten könnyű sérülést szenvedtek.

Válasz az „Iparunk“ című cikkre.

Csik-Szereda, november 23.

A csikmegyei vegyes ipar-egyesület elnökétől, ifj. Tamás József urtól vettük a következő cikket:

„Tekintetes szerkesztő ur!

A „Székelyföld“ idei 113. számában világ-fájdalmában neki busulván valaki, „Iparunk“ czim alatt egy cikket tett közzé, melyben az általános misériaki feletti bánatának köpenyege alatt a csikmegyei iparosok, mint egyes személyek s ezek ipar-egyesülete, mint testület ellen is, általunk alá nem írható vádakat hoz fel. A tekintetes szerkesztő ur szíves engedelmevel felvesszük a nekünk dobott keztyűt s a hivatkozott közleményre, a mennyiben az bennünket, mint egyes személyeket s úgy is, mint testületet érint, a következő reflexiókat tesszük:

Az ipari pangás iránti panasz ország-

szerte felhangzik s nálunknál okosabbaknak is sok gondot ad az, hogy miképpen lehessen ezen segíteni s miképpen lehessen Magyarország iparát a fejlődés azon fokára emelni, hol képes lesz kiállani a versenyt a Lajthán tuli tartományok sokkal fejlettebb iparával, melynek termékei ma még akadálytalanul s vámentesen özőnlik el piacainkat s zsisbasztják meg legjobb iparosaink versenyképességét.

Ezen általános pangás zsisbasztó hatását nem a fogyasztó közönség, de mi érezzük közvetlen, s ha ez ellen diadallal nem küzdhetünk, nem rajtunk mult. Ezen általános s tőlünk egészen független körülmények ellensúlyozása általános s egyenesen mondjuk ki, a közösvám területet megszüntető törvényhozási törekvéstől várható; minden egyéb particuláris törekvés messze eltörpül ezen baj orvoslásával szemben s csak biztos elbukással végződő harcot eredményezne.

Oly körülmény ez, melynek orvoslására mindnyájan várunk, következőleg ha csak ezen körülményen busulna el cikkíró magát, bánatában készséggel osztozánk.

Megvan azonban minden vidéknek a maga speciális szükséglete, mely mint ilyen, az általánostól eltérő formában kíván kielégítést; megvan így megyénknek is s így tagadhatatlan, hogy ezen különös szükséglet a külföldi általános használatra szánt cikkek által nem elégtétlen ki teljesen, ez volna a mi területünk, melyen tört foglalni s munkaerőket kifejteni kellene. És ezen oldal lehet az egyedüli a jelen viszonyok között, melyen dolgoznunk kellene, s melyen hanyagság esetén megtámadhatók volnánk.

Ugy, de két oldala van a dolognak s így két feltétele van az ipari fejlődésnek és ez: kereslet és kínálat.

Nem szándékosan tesszük a keresletet első helyre, hanem a logikai rend kívánja ezt így.

Mert elsőbb volt mindenestre a szükséglet, mint az ennek kielégítésére megkívántató tárgy.

A szükségből foly a kereslet s ez szüli vetélytársát a kínálatnak. Ha nincs kereslet, nem szükség a kínálat; a kereslet foly be leginkább az ipar emelésére, ez fokozza a munkakedvet, ez adja meg a lehetőséget arra, hogy az iparos erőit kifejttesse s a kereslet igényeinek megfelelően kiképezhesse. Nagymérvű kereslet által a kínálat versenyt megindítani s így a fejlődésre utat nyitani a fogyasztó közönség feladata.

Készen állunk mi, t. cikkíró ur, minden időben a közönség rendelkezésére; volna képességünk s volna munkakedvünk is, de ha a közönség által nem kerestetünk

csátá azon ígérettel, hogy a méltóságán ejtett csorba fényesre fog csiszoltni s egyszersmind ígerte a bünösök méltó megbüntetését. A kapott válaszzal megnyugodva távozott, de nem mulasztá el, ügyét minden héten, hol szóval, hol írásban, meg sürgetni. Azonban a várva várt igazság csak késett; a sok várakozásban türelmének fonala elszakadt s a következő versben szerzett magának elégtételt:

„Mig e bíróságnál lefolyt a per,
Addig kétszer megérik az eper.“

Aztán sarkán hirtelen megfordult s büszkén hagyta el a termet.

E percz óta Butika ur megváltozott, magába zárkozott, kerülte az embereket. Idejét a természet gyönyöreinek szemlélésével tölté; órahosszat elsétálgatott lakása előtti kis füzesében, mindig papírral kezében; olykor-olykor hosszasan néz valamely tárgyra, aztán kezét homlokára téve, sétáját tovább folytatja.

Egy reggel ott találták halva a füzek alatt; kezeiben akkor is görcsösen szorított egy papírdarabot, melyen e két szó volt írva: „Czudar világ!“

Szegény Butika ur! ...

Deák Géza.

meg, nincs terünk erőnk kifejtésére. Ha a közönség a pillanatnyi előny által elkapva, a hitvány importált cikkeknek inkább keresi, ha a munka jóságára nem ad, csak annak olosóságára, ha a fogyasztó közönség nem akar áldozni az ipar fejlesztésére: akkor ne vádolja senki az iparost. Minden államban s minden időben a fogyasztó közönség zsebe adta meg a módot s nyitotta meg az utat az ipari fejlődésre, saját erszényére művelte nagyra iparát, mely később sokszorosan fizeti vissza az utódoknak az ösöktől kapott előleget.

Ha tehát a publikum Bécsből hozatja nadrágját, Berlinben készített kalapját, vigyázva rántson bárki fia kardot a hazai ipar pangása ellen, mert könnyen úgy járhat, mint a kis gyermek kezébe nem való késsel.

Van ipar-egyesületünk s ennek felszentelt zászlója is; alatta csoportosultunk nem kevesebb jó akarattal, mint munkaerővel és munka kedvvel. Jeleztük ez által a pontot, hol a fogyasztó közönség rendelkezését várjuk; ki is bontjuk azt, csakhogy fenn lobogtatására a felhozottak szerint a közönség áldozatkészsége az első feltétel.

Kibontjuk azt tagtársaink ravatalánál is, de nem azért, hogy gunyos megjegyzések czélpontjául szolgáljon, hanem hogy a közönség részvétele miatt tönkre ment sorsunk iránt rójuk le a végtisztesség adóját.

Ifj. Tamás József,
a csikmegyei vegyes ipar-egyesület elnöke.

Aadtuk a cikket szóról-szóra, melyből minden olvasó láthatja, hogy mást beszél Bodóné, mikor a bor árát kéri s a helyett hogy a megválaszolni szándékolt cikket állításait czáfólna, inkább iparpolitikáról beszél és nemzetgazdasági általános tételek fejtegetésébe elegendik. Ezzel ugyan nincs megezáfolva a „csikmegyei vegyes ipar-egyesület“ élehetetlenségéről s némely iparosok haszontalanságáról felhozott egyetlen állítás is. Igen szép az iparegyesülettől, hogy nem szeretné magán száradni ama cikkünk állításait. Csakhogy, hej nem lehet azokat szóval megezáfolni, csak tettekkel! Válaszunkat más alkalomra tartjuk fenn. Addig is ajánljuk a „csikmegyei vegyes ipar-egyesület“-et a megyei közgazdasági előadó ur figyelmébe s kérjük, hogy fordítson egy csepp gondot rá, mert baj van Dániában.

Kézdí-szék, november 20.

A földművelő néposztály izzasztó mezei munkájától már-már családi tüzhelye köré szorult. Ugy megszokta már az év háromnegyed részében a folyton tartó munkát, hogy alig akarja elhinni, miszerint neki egy kis felüdülésre való ideje van. Tán még most is a mezőn lenne és ott töltené minden idejét, ha a tél közelgő hűvös napjai vissza nem tartanák. S így, ha napjál kimondhatatlan élvezetet nyújtó majorságát gondosan ellátta és ápolta, este nyugodtan veszi körül suttogó kandallóját. Visszagondol a letelt munkaidő fáradalmaira. Lelke majd örömmel, majd fájdalommal telik el, a szerint, a mint fáradalmaival az elvett munkadíj kellő arányban vagy szomorú aránytalanságban áll előtte. De munkához szokott teste pár nap alatt kipihenven s jó vagy balsorsa felett is kitündölvén magát, a téli estéken is új testi munka és szellemi táplálék után sovárog. Igen, szórakozás után vágyik, és meg is van a téli estének a maga szórakozása, időtöltése. Megvan a falusi népnek ugy, mint a városinak. S míg a városiak színi, műkedvelői előadásokra, fillérestélyekre, kaszinóba, jótékony nő-egyletbe, korcsolya-egyletbe stb. stb. járnak: addig a falusi földművelő néposztály hogyan tehetné hasznosan és épületesen élvezetessé a téli hosszú estéket? Szerény véleményünk szerint a téli hosszú estéket olosón lehetne hasznossá és élvezetessé tenni, úgy hogy minden községben gazdasági, olvasó, művelődési körök vagy hasonezimű más egyletek alakítottat-

nának a lelkészek, tanítók vagy más értelmesebb egyének vezetése alatt.

Alig van valamire való község, melybe egyiknek vagy másiknak 4—5 drb hírlap ne járna. A lapjártatók mindenütt szívesen felajánlanak olvasás végett a körnek lapjaikat. Így el lenne érve az, hogy a kiknek anyagi tehetsége nem engedi meg, hogy lapokat járassanak, a lapok különféle rovataiból a világesemények-, különféle hírek-, mozzanatok-, társadalmi életviszonyok-, gazdaság-, háztartás-, termények-, különböző életkérdések- és cikkekről stb. azok is némi tájékozást szereznének s a mellett hasznos szellemi élvezetben, kedves időöltetésben részesülnének.

Azonkívül akadnának minden községben vállalkozók, kik a kör vagy egylet tagjainak időnként egy-egy érdekes, a mindennapi élet, gazdaság, nevelés, tanügy stb. körébe vágó dolgokról felolvasásokat tartanának. Majd a kijelölt helyen tartandó összejövetelek alkalmával megbeszélgetnének, megvitatnának a helyi viszonyok, égalj, föld természete, hasznosítása stb. körébe tartozó dolgok; elbeszelnék az egyes termények művelése alkalmával szerzett tapasztalataikat. Az állattenyésztés, községi rend, gazdálkodás, szépités, gyümölcsenyésztés stb., a megbeszélésre mind alkalmas tárgyakul szolgálhatnának. Oh! és még a cselédtartás, ügykezelések, közkerécsiség stb., stb. mind feldolgozhatók lennének.

Ezáltal eleje vétetnék a sok haszontalan korcsmai erkölcsrontó trágár beszédeknek, a sok pletyka, rágalom és harag mende-mondának stb., stb. Ellenben a társas szellem épületesen gyarapodnék és terjedne, a szív nemesednék, a lélek ártatlan élvezetekben gyönyörködve gyümölcsözően tanulna s szórakoznék, a test kellemes felüdülést és felfrissülést nyerne.

Az akadályok, melyek ezekkel szemben felmerülhetnének és felhozhatók lennének, sokkal kisebbek és legyőzhetőbbek, semhogy azon előnyökkel még csak összehasonlíthatók is lehetnének, melyek ezen körök vagy egyletek által az egyesekre, községekre és társadalomra bizonyára igérkeznek és bekövetkeznek.

Ha hős nemzeti dicsőségünkre a jövőben is magunkat méltókká akarjuk tenni és a művelt nemzetek sorában és színvonalán a számunkra kijelölt pontot meg akarjuk tartani, mit nemes büszkeségünk sem engedne feladni: akkor anyagi és szellemi nagyságunk emelésére minden erőnkől kitelhetőt meg kell tennünk!

Fel hát, kedves földművelő atyámfiai! mutassuk meg ez által is életrealóságunkat, mutassuk meg, hogy nem halt ki kebleinkből a szép, jó és nemes iránti magasztos érzék s nem hiányzik bennünk a tetterős akarat és kitartó munkásság.

Felvidéki.

Mindenféle.

— A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet f. hó 21-én fillérestélyt rendezett, mely minden tekintetben legsikerültebbnek nevezhető minden eddigi fillérestélyek között. Elismerést és dicséretet érdemelnek a rendezők: özv. Bakk Pálné és Kassay Ilona urhölgyek, kik igen nagy buzgalommal igyekeztek ezen estélyt fényessé és élvezetessé tenni, s csakugyan a gazdag és változatos műsoron kívül a siker egyik bizonyítéka az is, hogy a csekély belépti díjak mellett 31 frt tiszta haszon maradt meg a nőegyletnek; Kovács Tekla k. a. három darabot játszott zongorán s gondos, nagy technikai ügyességre valló játéka ma is, mint mindig, zajos tetszésben részesült. Kassay Emma jól szavalt a „Korona és kard“ című költeményt. Ezután Pócsa Gizella k. a. lépett közkívánatra a zongorához és egy pár népdalt énekelt nagy hatás közt. Rokonszenves megjelenése s szép hanganyaga igen kellemes benyomást gyakorolt a közönségre. Végül dr. Cseh Károly tartott felolvasást a konyháról. Megérdemli, hogy egy kissé bővebben szóljunk hozzá a program ezen pontjához. A doktor ur először saját személyével kezd foglalkozni s egy bölcsész álláspontjára helyezve ma-

gát, kezdi ismerni maga magát s tapasztalatai alapján beismeri, hogy ő kiálthatatlan ember. Ha már a doktor ur is így vélekedik magáról, mi is szívesen aláírjuk ezen nyilatkozatát s a világot sem kísértünk meg annak ellent mondani. Mikor vallomásával elkészült, szokása szerint egy kissé személyeskedett is, pedig nézetünk szerint a fillérestély egyáltalában nem arra való hely, hogy ott valaki titkos gyűlöletének kifejezését adjon. Minden sérelemért ott kell orvoslást keresni, hol a sérelem történt, s ha a doktor ur a felajánlott alkalmat megragadni elmulasztotta s a helyett epés nyilatkozatokban és nők között igyekszik békétlen lelkének megnyugvást szerezni: ezen eljárás korrektnek nem mondható. Szerző ur felolvasásának első felében sok mindenről tépelődik; őszintén elmondja, hogy őt a rendező hölgyek „rákényszerítették”, hogy felolvasást tartson, majd jóspillantást lövel a jövő titokteljes méhébe s abbéli aggodalmának ad kifejezést, hogy talán unalmas fog lenni. S csakugyan jól érzett, az eredmény igazolta félélmét. Rengeteg hosszú és unalmas bevezetés után szerző ur végre belép a könyvébe; azt kiszéllőzteti, kitisztítja, a falakat és padlót kijavítja, az ablakokat megvizsgálja, majd meg rátér a főzésre és beszél igen érdekes és épületes dolgokat. A többiek között egy helyen így kiált fel: Mikor a szakácsnő levest főz, mire kell ügyelnie?! A fazékra, meg a levesre. Ez már olyan szent igazság, melyet józan ésszel megtámadni lehetetlen. El voltunk ragadtatva e nevezetes új felfedezés által! Még az előbbi nagy igazság hatása alatt állottunk, midőn szerző új meglepetést szerzett nekünk. Felállította tételül, hogy a tiszta hideg víz több táperővel bír, mint a husleves, s hogy az ez iránt megtartott tudományos kísérletek azt eredményezték, hogy egy csupán tiszta hideg vízzel tartott kutya több ideig élt, mint az, melyet huslevesrel tápláltak. No már, kedves orvos ur, ez egy kissé kép-telenül hangzik. Hogy lehet a hideg víz táplálóbb, mint a husleves? Hisz a levesben már benne foglaltatik a víz, a mennyiben abból készítik a s belerakott hus csak tán nem szívja magába a viznek azt a nagyon magasztalt táperőjét?! Aztán meg a legghibesebb orvosok nem husleves ajánlnak-e a nehéz betegeknek?! . . . Szerző ur nagy hevéből elkapatva, még sok igen merész tételel állított fel, s az udvarias közönség nagy türelemmel hallgatta végig, a nélkül, hogy elaludt volna mellette. Általános öröm fogta el a szíveket, midőn szerző ur „még csak egyet kívánt megjegyezni”, de az öröm még igen korai volt, még ezután egy rákás intés és jó tanács következett. A közönség türelmetlenségének ezer jelét adta, de szerző ur, „ő beszédét tovább is folytatá” s a megkönnyebbülés sohaja szakadt fel minden kebelből, midőn a hosszú felolvasásnak végre valahára vége lön. Ezután az ifjuság tánczra kelt, majd meg a rendezők által felajánlott czikkek elárverezése tartatott meg. A kedélyes mulatság csak éjjel után ért véget.

— **Koncz Ármin** sz.-udvarhelyi gyógyszerész e hó 18-án vezette oltárhoz segesvári Heisinger György kedves és bájos leányát: Clotildot. Az esküvő után a szülői háznál (Segesvárt) szép és nagyszámú társaság gyűlt össze, mely vasárnap hajnalig együtt mulatván, kocsira kerekedett s úgy hozta az ifjú párt Sz.-Udvarhelyre. A meghívottak nagy száma, szép és válogatott közönség gyűlt egybe a megyeház nagytermében a lakodalmi nagy vacsorára. Ott láttuk Koncz Lajost és nejét sz. Szombatfalvi Polixenát, Szentkirályi Árpádot nejevel, özv. Török Pálnét, Florián János kir. törvényszéki elnököt nejevel együtt, Dr. Szabady Ferenczet és nejét, Szabó Istvánt és nejét, Daraghy Bélát és nejét, Steinburg Ottót és nejét, Benkő Gyulát és nejét, Lingerné urnő két szép leányával, özv. Drotleffnét és a vőlegény négy fiú-, valamint két nőtestvérét. Azt említünk sem kell, hogy mindkét örömapa jelen volt. Őszintén kívánunk sok és jó szerencsét, sirig tartó boldogságot az új párnak!

— **A kézdívásárhelyi rendőrség** által felhivatnak mindazok, kik Romániából haza térnek, hogy 5 frt pénzbírság terhe alatt azonnal jelentkezzenek a rendőrségnél, hogy a marhavész behurcolása ellen a szükséges fertőtlenítések megtétehesenek.

— **A sz.-keresztúri szekérversen**y e hó 26-áról elhalasztatott. Az erről kiadott elnöki körövény kijelenti egyúttal azt is, hogy a feltételek ugyanazok lesznek május havában is, melyek immár közölve lettek lapunkban is. Csak helyeselni lehet ezen intézkedést, mert sem az időjárás, sem az időszak nem kedvező a versenyre.

— **A k.-vásárhelyi korcsolya-egylet** tagjait tisztelettel kérem: szíveskedjenek tagsági díjajukat befizetni, annál is inkább, mivel a jégpálya helyiségének jó karba hozására tetemes kiadás van az egyletnek, mit csak úgy teljesíthet, ha arra a kellő fedezet megvan. J a n c s ó G e i z a, e. i. pántzárnok.

— **Szilágyi Virgil**, Székely-Udvarhely országgyűlési képviselője, e hó 20-án Sz.-Udvarhelyre érkezett. Idejövetele a szokásos képviselői látogatásnak kívül a többször emlegetett héjasfalva-sz.-udvarhelyi vasúttal is összeköttetésbe hozatik.

— **Nyilvános köszönet.** K.-vásárhelyi Nagy Lajos ur, városunk köztisztvisletben álló polgára, tűzoltó-egyletünknek 5 frtot adományozott. Midőn ezen nemes lelkű tényt, mint követendő példát, nyilvánosságra hozom, nem mulaszthatom el nevezett Nagy Lajos urnak ifjú egyletünk iránt tanúsított szívességéért köszönetet mondani. K.-Vásárhely, 1882. nov. 25. Molnár Dénes, a tűzoltó egylet parancsnoka.

— **Dr. Kassay Albert** sz.-udvarhelyi fiatal gyakorló orvos e hó 18-án tartotta esküvőjét füleli Kassay Ádám leányával. Sok szerencsét kívánunk az új párnak!

— **K.-Vásárhelyt** a pót-lószorozás a 9. sz. huszárezred részére f. év november hó 30-án fog megtartatni.

— **Gyergyószárhegyi hírek.** P. Venczel Adorján József sz. Ferenczrendi szerzetes, Szárhegy községi több évtizedes tanítója, a szabadságharc bujdosó bajnoka, még ma is (68 éve daczára) vidor kedélyű galambösz férfi, f. hó 1-én tartotta meg fényes segédlet mellett ezüst-miséjét. Mondja el az aranyat is! — A dyphteritis nálunk is föl-föl üti rémes fejét. A közelebbi pár hét alatt is több gyermek esett áldozatául.

— **Meghívás.** A háromszékmegyei tanítótestület kézdí-járási köre Kézdí-Vásárhelyt, 1882. évi december 2-án, d. e. 9 órákor, a községi fiúiskola helyiségében rendkívüli gyűlést tart. Tárgyak: 1. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 2. A megerősített megyei tanítótestületi alapszabályok értelmében megalakulás. Kézdí-Vásárhelyt, 1882. november 20-án. M. Székely János, kézdí-járásköri elnök.

— **Tűz.** Sz.-Keresztúrt f. hó 18-án éjjel vészharang verte fel a lakosságot. Horváth János gazdának egy csüre égett. A tűz tovább terjedését az esős időjárás s a buzgó oltás akadályozta meg.

— **Életre való indítvány.** Az ezeréves ünnepre vonatkozólag a besztercebányai „Svornot” tót lapnak következő indítványa van: „Állitassanak és tartassanak fenn a nem-magyar vidékeken gyermekkeretek, melyekben a nem-magyar nyelvű gyermekek kiskoruktól magyar hazafias szellemben neveltetnének. Az ilyen emlék nemcsak élő bizonyítéka lesz a magyar nemzet ezeréves ittlétének, hanem egyszersmind biztos alapja a további ittmaradásnak”. Oly indítvány, a mely nemcsak hazafias, de kiválóan praktikus is. Ha ezt ezelőtt 15 évvel megteszik, ma a nemzetiségi agitáció a legártalmatlanabb arányokra volna leszállítva.

— **Vérmérgezés levélbéllyeggel.** Bécsben a kárntnerstrasse egyik üzletében alkalmazott segéd borotválás közben kissé megkarczolta állát s egy már elhasznált levélbéllyeggel ragasztotta be. Pár percz múlva álla és nyakmirigyei dagadni kezdettek, és éjjelre állapota — az alkalmazott más szerek ellenére — oly veszedelmes alakot öltött, hogy a polidlinikára kellett szállítani, hol konstataáltak a vérmérgezést. Az orvosok megtudták az okot, antiseptikus szere-

ket alkalmaztak és bemetszéseket tettek a mirigydaganatokon s jodoform kötéllékel látták el. Erre a veszélyben forgó egyén állapota javult.

— **A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet** által f. évi nov. 21-én rendezett fillérestélyi alkalmával felülfizettek: Ráti Józsefné 10 kr, Nagy Mózesné 10 kr, Beczmáné 10 kr, Szöcs Dániel százados 80 kr, Székely Iváné 10 kr, Pócsa Gizella 10 kr, Weisenbalen 10 kr, Kassay Farkas Dánielné 2 frt 30 kr, Bakk Pálné 1 frt, Dózsa János 10 kr, Máthé Antal 10 kr, Demény Ferencz 10 kr, Kovács Dániel 30 kr, Molnár Ferencz 10 kr, Varga András 10 kr, N. N. 10 kr, Kollák János 10 kr, Dr. Pethő József 70 kr, K. Császár József 30 kr, elarusított vattából 20 kr, Nagy Sándor 30 kr, Hincz Károly 30 kr, Nagy Géza 10 kr, Török Bálintné 20 kr, Balogh Gyuláné 10 kr, Booskor Mihály 20 kr, Szöcs Józsefné 20 kr, Szöcs József p. m. 20 kr, Kónya Albert 10 kr, Fejér János 10 kr, Spitzer D. 25 kr, kártyapénz 4 kr, Rákosi József 20 kr, Erdey Béla 20 kr, Kupán Károly 10 kr, borból 12 kr, Tóth Gyula 10 kr. Összes bevétel 31 frt 59 kr.

Apróságok.

Jó orvosi bizonyítvány. Egy államhivatalnok betegség ürrége alatt egy kis szabad időt akarván magának csinálni, „jó” bizonyítványt egy orvoshoz fordult. Az orvos ki is állította az okiratot, biztosítva őt, hogy meg lesz elégedve az eredményével. Pár hét múlva kétségbeesett arccal nyit be hozzá a pátens. „Ugy-e, hogy jó volt a bizonyítvány?” — kérdi tőle az orvos. „Jó ám”, ordított az, „annyira jó volt, hogy engem félfizetéssel penzionáltak miatta”.

*
Báró: Ez a koldus tehát, a kit kitasítottál, még szemtelenkedett is veled? Kertész: Olyan arcátlanul viselte magát, mintha ő maga volna a báró ur!

*
Házior: Doktor ur, várhatjuk holnap vacsorára? Elza leányom költeményeit olvassa föl, Zirza néhány dalt énekel, nyolcz órákor pedig — szerény vacsora.

Doktor: Nagyon helyes, tehát — 8 órákor lesznek bátor tiszteletemet tenni.

*
Hitelező: Hányszor járjak még fel az ötödik emeletre, hogy azt a pár forintot megkaphassam?

A dős (haraggal): Azt hiszi ön, hogy hitelezőim kedvéért az első emeleten veszek lakást?

*
A pertárban. A fiatal ügyvéd erősen szorgatja a pertárost, hogy az ő ügyét vegye hamarabb elé; miért egyik őrgebb ügyvéd, kinek több tárgyalni váloja van, békétlenkedik.

— Hagyd el, vigasztalja a másik éltes kolléga, a kinek csak egy gyermeke van, az mindig az élében hordozná azt.

*
Oroszországban történt. Akasztófára ítélték egy nihilistát. Midőn a végzetes hely felé közelednének, a kísérő pópá vizsgálatni kezdi:

— Ne busulj édes fiam, még ma a dicső szentekkel a mennyországban fogsz goszkezni.

— Nem lenne olyan szives, goszpodár — válaszolt az elítélt — helyettem oda menni? mert nekem ma fogadott böjtöm van. Ezért az elmés feleletért aztán a szerencsétlen furulyást először jól megkancsu-kázták, s csak azután kötötték fel.

*
— Bölcs volt-e Diogenes?
— Nem. Mert olyan hordóban lakott, a melyből más itta ki a bort.

*
A szent-istvánnapi ünnepek alatt egy mikroszkopot látott meg egyik vidéki vendég.

— Micsoda ez? — kérdi kíváncsian a kereskedő.

— Nagytő tüveg.

— Nagytő! Mi az?

— Ha az ember keresztül néz rajta, nagyitva lát mindent.

— Ugy? — kiáltott fel örvendezve az atyafi — kérem nagyítsa meg a csizmámat, mert nagyon szorít.

*
Mi a képtelenség?
Valami érdekes titkot elmondani egy ujságírónak, s azt kívánni tőle, hogy a holnapi lapjába ki ne tegye.

Gazdaság és kertészet.

A tyuk-tetű ellen. A „Gazdasági Lapok” írja a következőket: Hogy mily nagy szükség van a gazdasági ismereteknek napunk terjesztésére, mutatja a következő kis történet. Lapunkban már majdnem az unalomig voltak különböző módon variálva a tyukkezelés alapszabályai; így a tyuk-tetű-irtás módjairól már legalább is egy tuczat közleményt hoztunk — s mégis lapunk újabb olvasói folyvást intéznek hozzánk ez iránt kérdéseket; — jelöljük annak, hogy sok száz gazdaság lehet még hazánkban, a hol az efféle apró fogások ismerete által sok garasokból gyűlő forintokat lehet megmenteni. „Nagy szolgálatot teljesítené t. szerkesztő ur, ha becses lapjában valamely szert ajánlana a „tyuk-tetű” kiirtására. Miután gazdaságomban több tyuk és csibe elpusztult, utána néztem, mi lehet ennek oka? és nagy meglepetésemre azt találtam, hogy a tyukketrecz minden zuga, egy a környezete is millió meg millió tyuk-tetűtöl hemzseg, melynek kiirtására több szert használtam, de mind eddig eredmény nélkül”. Ez a hozzánk intézett levél. Mutatja: a) először is azt, hogy tehát a tyuk-tenyésztés körül százados, sőt talán ezredéves gyakorlat daczára hazánkban még mindig vannak gazdaságok, a hol sulyt fektetnek az aprómarha tartásra (igen helyesen), de a hol azért „a tyukketrecz minden zuga és környezete millió és millió tyuk-tetűtöl hemzseg”; b) másodszor azt, hogy a tyuk-tetvek kiirtása iránt hozott gyakorlati értékű s kipróbált jószág tanácsok mily nehezen tudnak szétszívárogni a közönségekben. Ismétljük tehát röviden az ide vonatkozó receptet. 1. Mindenekelőtt a tyukok számára elegendő por fürdő-helyről kell gondoskodni, a tyukól feneke pedig friss hamuval legyen folyvást behintve, hogy ebben is fürdöhessenek a tyukok, s az ekkor vert por a tyuk-keztrecz minden zugába bevegye magát. 2. A kotló-tyuk fészében használt szalmát egyszernél többször ne alkalmazzuk, magukat a kotló-fészkeket, vagy kasokat pedig minden használat után kengőzön füstöljük ki. 3. A léczből s deszkából készült tyuk-keztreczeket mielőbb „sprengolni” kell, mert ezek repedéseiről örökös féreg-fészkek, hanem vályogból, vagy még jobb, ha téglából jól betapasztott s felül szellőztető lyukakkal ellátott tyuk-ólatok alkalmazzunk. Vagy legalább a deszka tyuk-keztreczeket belülről sárral ki kell tapasztani, s folyvást tisztán meszelve tartani. 4. Az ily tyukólat aztán időnkint kén égetése által kifüstölendő, miközben a szellőztető nyílások, ablakok és ajtók bezárandók. A füstölésnek reggel azonnal a tyukok kitakarodása után kell történni, hogy a kénégetés után egy pár óra múlva felnyitva, estig elegendő kiszellőzhessék. 5. Czélserű ezek mellett a tyukok ülőit s a tyukok lábait és hónalját petróleummal gyakran bekenni, hogy a férgek légnyílásaiba hatolva e szer, a fürdő-por még inkább előmozdítja azok megfúlását.

A trágya-domb növekedése. Nyáron át a legtöbb gazdasági termény betakarított, a trágyatermelésnek ideje azonban a tél és egyáltalában azon időszak, midőn a gazda valamennyi marháját istállóban kénytelen tartani. A trágyatermelés télen a gazdaság legfontosabb feladata, mert ennek mekkorasága és minőségétől függ jó részben a gazdálkodás eredménye. Mindenki-nek, a ki szántóföldjeit kimeríteni nem akarja, főteendője legyen az állatok ürülékének és a vizelet felszívására használt alomszalmának gondos összegyűjtése és rendben tartása. Bebizonyított tény az, hogy a trágyát legjobb fedél alatt tartani, mert ha az napon bomlásnak indul, nagy mennyiségű ammonia megy vessendőbe; még több növényi tápanyagot rabol el az eső, mely a trágyát a sző szoros értelmében kimossa. Minden gazdának arra kellene törekednie, hogy jól megrothadt, tehát a növények által könnyen felhasználható trágyát állítson elő, és ezt a nap és eső által okozott veszteségektől lehetőleg megoltalmazza. Igen okosan tesznek tehát azok, kik valamely olcsó anyagból csupán fedéllel ellátott félszert állítanak fel a trágyadomb fölé; az erre fordított csekély kiadást és munkát a trágya legbecsebb alkatrészeinek megmentése bőven kárpótolja.

Öklelő bikákat legkönnyebben szelidíthetünk meg úgy, hogy ha velük terhet huzatunk, illetve dolgoztatunk. Fiatal bikáknál ez nehézséggel összekötve nincs, de még vén bikákat is meglehetően szemellenzők és orrszorítók segítségével tanítani. Ha a bikákkal csak annyit dolgoztatunk, hogy csupán tulságos vidorságuk töressék meg, azzal nemzési képességükben semmi kár sem esik.

Szerkesztői izenetek.

Hideg szél fú... Igaza van; magunk is érezzük és sajnáljuk azt a szegény „barna kis lányt”, ki „most megy a menyegzőre”. De hát nem tehetünk róla! Az ön versétől bizonyára fel nem melegszik szegény. Hunyady J.-hoz, kinek „ösrégi vára csiszolt kövekből van belül kirakva”, nem lehet ilyen sántalába versekkel közelíteni. Versei nem érnek semmit. Mint írja, „első kísérletek”. Mi reméljük, hogy egyuttal utolsók is lesznek. Ott meleggetjük őket a kosárban.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

November 24-én.

Magyar aranyjárdék	118.40
Magyar vasúti kölcsön	133.75
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	88.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	109.50
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	93.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	95.50

Temes-bánati földterherment. kötvény	96.75
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	96.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar szőlődézmaváltási kötvény	96.50
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	115.75
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	108.75
Osztrák járadék papírban	76.25
Osztrák járadék aranyban	76.75
1860. államsorsjegyek	94.—
Osztrák-magyar bankrészvény	130.—
Magyar hitelbank-részvény	880.—
Osztrák hitelintézet-részvény	291.—
Cs. és kir. arany	5.66
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.30
London (2 havi váltókért)	119.—
Magyar papíráradék	84.25

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Piaci árak

		Kézd-Vásárhely november 23.		Csik-Szereda novemb. 22.		Sz. Udvarhely október 27.		Gy.-Sz.-Miklós november 18.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hétfő	Buza) tiszta	6	60	7	—	9	10	5	50
	) elegy	5	30	3	75	—	—	5	—
	Rozs) tiszta	4	90	—	—	5	60	4	25
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	—
	Arpa) tiszta	3	20	3	50	4	50	4	—
	) elegy	—	—	1	75	—	—	3	50
	Zab	2	—	3	57	3	50	2	—
	Törökbuza	4	30	4	—	6	40	5	50
	Kása) köles	10	—	9	75	—	—	9	—
	) árpa	6	—	3	—	—	—	—	—
Kedd	Borsó	8	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	—	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	5	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	25	3	50	1	52
	Marhahús	—	36	—	36	—	40	—	30
	Disznóhús	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hús	—	24	—	20	—	—	—	20
Szerda	Szalona	—	80	—	80	—	72	—	80
	Fagygyu	—	32	—	32	—	36	—	40
	Malacz	1	—	1	50	—	—	1	10
	Lud	—	80	—	75	—	—	1	10
	Réce	—	—	—	—	—	80	—	70
	Bárány) fejér	—	—	—	—	3	—	2	50
	) fekete	—	—	—	—	—	—	3	30
	Egy pár csirke	—	60	—	40	—	—	—	45
	10 tojás	—	20	—	15	—	13	—	15

Nyílt tér.*)

Tek. Molnár Dénes városkapitány urhoz.

K.-Vásárhelyt, 1882. nov. 10.

Alattirtak tisztelettel kérjük a tek. városi kapitányságot:

1. Tudja-e azt, hogy alól megnevezett köztetozánkát végig előntő undok, piszkos ganélé, mely a szeszgyárak mellett lévő marha- és disznóhizlaldákból foly ki s más mocskos kifolyások maig sem szűntek meg, daczára mindennapivá vált panaszainknak és felsőbb hatóságok által kiadott rendeleteknek?

2. Tudja-e, hogy azon kifolyások már a kutainkban lévő vizet, pinczéinkben, lakházainkban a levegőt annyira megfertőztették, hogy maholnap ki kell vándorolnunk?

3. Tudja-e, hogy több orvos-szakértői vélemény alapján ezen köztetozánk mindenféle miasmaticus anyagok fészkevé lett, mely miatt kisebb-nagyobb mértékben folytonos járvány uralg s nagyobb veszedelemtől lehet tartani?

4. Tudja-e, hogy eltelt az idő már annyira, hogy csak egy időváltozás kell és a téli zord időszak áll be s köztetozánk, udvarterink, birtokaink a kifolyó előntések által felfagynak egészen egy méter magasságig s néhol még fennebb is, mi által a járást és szekérrel való közlekedést a legnagyobb óvatosság mellett is szerencsétlenség követheti?

*) E rovat alatt megjelent közleményekér felelősséget nem vállal a szerk.

5. Igaz-e, hogy tizenkét évi nyomorúságos szenvedéseink és panaszaink után valahára végelintézt nyert ezen, reánk nézve oly nyomasztó ügy a legfelsőbb hatóságnál is?

Ha mindezekről tudomással bír s ezen ügyekkel ismeretes, hajlandó-e teljes hatalmánál fogva oda hatni, hogy a törvényben előírt egészségügyi szabályok valahára fogantatosittassanak s erélyesen végrehajtasanak?

Végre tisztelettel kérjük, sziveskedjék ezen igen tisztelt becses lap hasábjain velünk tudatni, hogy ki és mi az oka annak, hogy daczára sok igazságos panaszainknak és kérelmeinknek, ezen 12 évi nyomorúságos helyzetünkben nem tudunk megszabadulni s hogy fájdalommal kell napról napra végig nézni, hogy miképpen halad egészségünk és vagyónk a végrohlás elé.

Több nyugoti kertmege-utozai lakos.

Hirdetmény.

Dálnok községében a szesz- és pálinkanemű italok korcsmárolása 1883. 1884. és 1885. évekre nyilvános árverésen haszonbérbe adatik 1882. évi december hó 17 én d. e. fél 10 órakor, Dálnokban, a község házánál.

A feltételek a község előljárásnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Veres Lajos,
bíró.

2—3

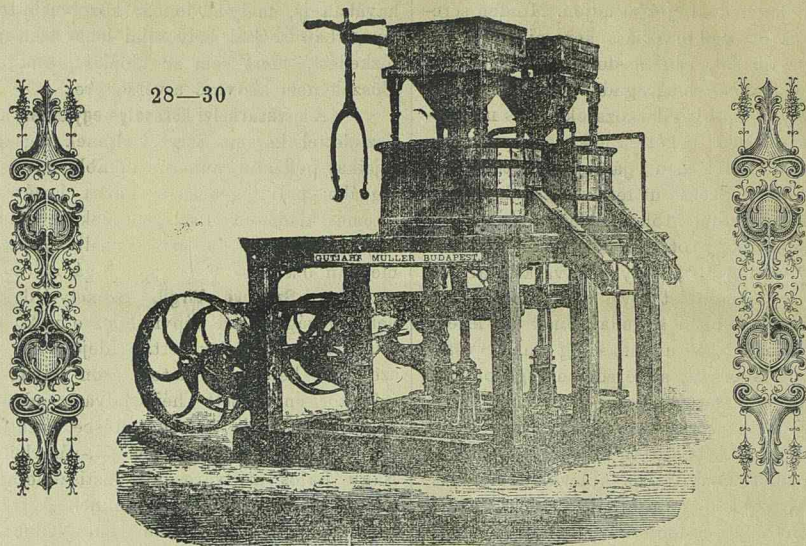
Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

Trieurök gazdasági számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukorica-morzsolók, Szecsavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek,

Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrések, u. m.: Transmissiók, Szijskerekek,

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-sziták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek. stb. stb.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy itt nálam Cs.-Szeredában a legjobb minőségű jól kezelt asztali borok kaphatók 5 vedertől felfelé jutányos árban szükség esetén hordóval is a legnagyobb készséggel szolgálók.

Cs.-Szereda, 1882. nov. 20.

2—3

Jakab Lajos.

Sz. 122 képv.

1882.

1—4

Hirdetmény.

K.-Vásárhely város közönsége a felső piaci vámszedhetési jogot, a képviselő testületnek idei november 21-én fenti szám alatt kelt határozata folytán, a felsőbb helyt megerősített 9306 sz. vámtarifa korlátai mellett, a jövő 1883-ik évre árverés útján a legtöbbet ígérőknek bérben kiadja s árverezési határnapul 1882. december hó 3., 10. és 17-ik napjai délutáni 2 órája a tanácsház termében tüzetnek ki, 7000 frt kikiáltási ár mellett, azon hozzá adással, hogy írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak a 100 frt bánatpénz becsatolása mellett, mely ajánlatok az árverezés végeztével felbontatnak, s az irt vámszedhetési jog a legtöbbet ígérőknek fog átadatni.

Az árverezési feltételek a tanácsház termében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

K.-Vásárhely város tanácsa, 1882. november 20.

Szőcs József,
polgármester.

Hegyesi Alajos,
gazdatanácsos.

Igen sok beteg kevesebbet szenvedne, ha a megfelelő gyógyszerek mindjárt kezdetben kéznél lennének. Ennélfogva az oly könyv, minő a „Dr. Airy gyógymódszere”, mely nemcsak a betegségek leírását tartalmazza, hanem egyúttal orvosilag kipróbált és ezerszeresen jónak bizonyult háziszereket sorol fel, minden betegre nézve a legnagyobb becses bir. Az említett s Richter kiadóintézetében, Lipcsében megjelent röpirat, melynek szövege számos ábrával van ellátva, Gorischek K. egyetemi könyvtáros által (Bécs, I. Istvánér, 6. sz.) 75 kr beküldése után bérmentve küldetik meg. 4 *

Sz. 2886. sz. b.

1882.

Árverési hirdetmény.

Alattirt járási szolgabíró által ezenel közhírré tétetik, miszerint Albis község korcsmárlási joga a jövő 1883. évre a község házánál folyó évi december hó 2-án d. e. 9 órakor, Mátisfalva község korcsmárlási joga pedig a jövő 1883-ik éven kezdődő egymásutáni három évre a község házánál december hó 4-én délután 2 órakor tartandó nyílt árverésen fog a többet ígérőknek haszonbérbe kiadatni.

Kivenni szándékozik a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni kötelesek az árverezés megkezdése előtt.

A község által megállapított feltételek együttesen Alsersnátonban a szolgabírói irodában, egyenkint az érdekelte község házánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Alsersnáton, 1882. nov. 14.

(A szolgabíró hivatalból távol.)

Bartók Károly,
szolgabírósegéd.

2—3

Nyomatott Szabó Albertnél Kézd-Vásárhelyt.